

In de zaak 13-61:

betreffende het verzoek tot het geven van een prejudiciële beslissing, vervat in het arrest door het Gerechtshof te 's-Gravenhage, Tweede Kamer, op 30 juni 1961 gewezen in het rechts-geding (101 R-60): **de vennootschap onder de Firma Kleding-verkoopbedrijf de Geus en Uildenbogerd**, gevestigd te Rotterdam, appellante, advocaat mr. P. H. M. Hoogenbergh, tegen 1) **de vennootschap naar het recht van de Bondsrepubliek Duitsland Robert Bosch G.m.b.H.**, gevestigd te Stuttgart; 2) **de naamloze vennootschap N.V. Maatschappij tot voortzetting van de zaken der Firma Willem van Rijn**, gevestigd te Amsterdam, geïntimeerden, advocaat mr. J. F. A. Verzijl,

welk verzoek strekt tot het verkrijgen van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen „over de vraag of het door Robert Bosch G.m.b.H., gevestigd te Stuttgart in de Bondsrepubliek Duitsland, aan zijn afnemers opgelegde en door deze bij contract geaccepteerde verbod tot exporteren krachtens artikel 85, lid 2, van het E.E.G.-Verdrag nietig is voor zover de export naar Nederland betreft”,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE

samengesteld als volgt:

A. M. Donner, *President*,
O. Riese en J. Rueff, *Kamerpresidenten*,
L. Delvaux en Ch. L. Hammes, *Rechters*,
Advocaat-Generaal: M. Lagrange,
Griffier: A. Van Houtte,

het volgende

ARREST

I – TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

Overwegende dat de feiten als volgt kunnen worden samengevat:

Sedert 1903 bezit de N.V. van Rijn het alleenverkooprecht voor alle produkten van Bosch G.m.b.H. op de Nederlandse markt. Ter bescherming van het alleenverkooprecht zowel van Van Rijn als van alle andere agenten die door soortgelijke overeenkomsten zijn verbonden, kwam Bosch met iedere afnemer in het kader van de leveringscontracten het volgende overeen: „Soweit nicht unsere schriftliche Zustimmung vorliegt, dürfen Bosch-Erzeugnisse weder unmittelbar noch mittelbar ins Ausland ausgeführt werden”.

In de jaren 1959 en 1960 importeerde de Geus Bosch-koelkasten uit Duitsland. De Duitse ondernemingen van wie de Geus de koelkasten had gekocht waren ten opzichte van Bosch verplicht, deze niet naar het buitenland te exporteren. Op grond hiervan maakten Bosch en van Rijn voor de Rechtbank te Rotterdam een geding aanhangig tegen de Geus, waarin zij vorderden dat de handelingen van de Geus onrechtmatig zouden worden verklaard, dat de Geus zou worden veroordeeld deze handelingen op verbeurte van een dwangsom onmiddellijk stop te zetten en dat zij zou worden veroordeeld tot schadevergoeding nader op te maken bij staat en te verffenen volgens de wet.

Partij de Geus voerde in dit proces onder meer aan, dat de overeenkomst waarop de eiseressen zich beriepen in strijd is met het Verdrag E.E.G. en stelde in het bijzonder, dat voornoemde overeenkomst nietig is ingevolge artikel 85, lid 2, van dit Verdrag omdat zij ertoe strekt of ten gevolge heeft dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst. De Rechtbank was daarentegen van mening dat in het huidige stadium van verwezenlijking van de gemeenschappelijke markt artikel 85 niet tot gevolg heeft dat daarmede strijdige overeenkomsten nietig zijn. De Rechtbank wees derhalve de vordering van eiseressen Bosch en van Rijn toe.

Op 8 november 1960 kwam de Geus van dit vonnis in hoger beroep. Zij stelde opnieuw, dat de onderhavige overeenkomst nietig is op grond van artikel 85, lid 2, van het Verdrag E.E.G. Nadat Bosch en van Rijn, geïntimeerden, deze stelling hadden bestreden, besloot het Gerechtshof te 's-Gravenhage bij arrest van 30 juni 1961, overwegende dat een vraag was opgeworpen betreffende de uitlegging van het E.E.G.-Verdrag waarover een beslissing noodzakelijk was, het Hof van Justitie van de E.E.G. (bedoeld werd kennelijk: het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen) overeenkomstig artikel 177 van het Verdrag te verzoeken „uitspraak te doen over de vraag of het door Robert Bosch G.m.b.H., gevestigd te Stuttgart in de Bondsrepubliek Duitsland, aan zijn afnemers opgelegde en door deze bij contract geaccepteerde verbod tot exporteren krachtens artikel 85, lid 2, van het E.E.G.-Verdrag nietig is voor zover de export naar Nederland betreft”. Op 10 juli 1961 werd van dit verzoek kennis gegeven aan het Hof van Justitie.

In zijn bovengenoemd arrest wijdt het Gerechtshof te 's-Gravenhage de volgende overwegingen aan de vraag van de uitlegging en de toepasselijkheid van het Verdrag E.E.G.:

„Overwegende, dat de tweede grief aldus luidt:

Ten onrechte heeft de Rechtbank beslist dat op de onderhavige exportverboden niet toepasselijk zijn de artikelen 85 t/m 90 van het Verdrag tot Oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (E.E.G.-Verdrag);

dat een aldus geformuleerde beslissing in het vonnis der Rechtbank niet voorkomt, doch het blijkt de toelichting van appellante duidelijk is, dat haar grief gericht is tegen de beslissing der Rechtbank, dat op dit ogenblik de nietigheid van de onderhavige conventie ex artikel 85, lid 2, van het E.E.G.-Verdrag niet aanwezig is, welke beslissing de Rechtbank doet steunen op de overweging, dat de gemeenschappelijke markt niet met de inwerkingtreding van het E.E.G.-Verdrag eo ipso is verwezenlijkt, doch integendeel in het kader van de bepalingen van dit Verdrag nog als in statu nascendi is gekenschetst;

dat appellante hiertegen heeft aangevoerd dat het stelsel van het E.E.G.-Verdrag is, dat de overeenkomsten bedoeld in artikel 85, lid 1, eo ipso nietig zijn, dat wel krachtens artikel 88 voorlopig de nationale autoriteiten bevoegd zijn te beslissen over de toelaatbaarheid van mededingingsregelingen, doch naar het hier toepasselijke Duitse recht de onderhavige overeenkomsten nietig zijn, zolang er niet een goedkeuring is krachtens genoemd artikel 88;

dat geïntimeerden hiertegenover in de eerste plaats hebben betoogd, dat de artikelen 85 t/m 90 van het E.E.G.-Verdrag niet direct toepasselijk zijn op de burgers van de staten die het Verdrag hebben ondertekend en voorts dat, ook al zou men uitgaan van directe binding, dan nog de onderhavige regelingen met het exportverbod rechtsgeldig zijn op grond der in het vonnis der rechtbank voorkomende hierboven vermelde overwegingen;

Overwegende, dat uit het bovenstaande blijkt, dat een vraag is opgeworpen betreffende de uitlegging van het E.E.G.-Verdrag waarover een beslissing noodzakelijk is en het Hof daarom alvorens nader op de grieven in te gaan het Hof van Justitie van de E.E.G. overeenkomstig artikel 177 van meergenoemd Verdrag zal verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen".

Op 21 september 1961 stelden Bosch en van Rijn beroep in cassatie in tegen dit arrest, daartoe aanvoerende dat het Gerechtshof te 's-Gravenhage genoemde vraag ten onrechte aan het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen had voorgelegd.

Na het instellen van dit beroep in cassatie concludeerden de partijen Bosch en van Rijn dat het Hof van Justitie, alvorens te beslissen over de vraag die het Gerechtshof te 's-Gravenhage had gesteld, de uitslag van het cassatiegeding behoorde af te wachten, daar volgens artikel 398, lid 5, van het Nederlandse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de tenuitvoerlegging van een in hoger beroep gewezen arrest door het beroep in cassatie wordt geschorst.

Partij de Geus verdedigde daarentegen de stelling, dat het beroep in cassatie geen invloed heeft op de voor het Hof van Justitie aanhangige zaak, daar op grond van artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap de procedure voor het Gerechtshof te 's-Gravenhage wordt geschorst door het verzoek dat dit Hof tot het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft gericht;

II – PROCEDURE

Overwegende, dat overeenkomstig artikel 20 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de E.E.G. door de partijen opmerkingen zijn ingediend en dat door de Commissie van de E.E.G., de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland, de

Regering van de Franse Republiek, de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden memoriën zijn ingezonden;

dat de pleidooien zijn gehouden in de openbare zitting van 25 januari 1962, waarbij partij Bosch behalve door mr. J. F. A. Verzijl bovendien werd vertegenwoordigd door dr. K. Scheuing, advocaat te Stuttgart, en waarbij de Commissie van de E.E.G. werd vertegenwoordigd door mr. J. Thiesing, als gemachtigde, die werd bijgestaan door mr. R. C. Fischer, beide juridisch adviseur van de Commissie;

dat de Lid-Staten, die behoorlijk waren opgeroepen, niet ter zitting zijn verschenen;

III — IN RECHTE

A) WAT BETREFT DE BEVOEGDHEID VAN HET HOF

Overwegende, dat de partijen Bosch en van Rijn en de Regering der Franse Republiek twijfel hebben uitgesproken of het verzoek van het Gerechtshof van 's-Gravenhage wel vatbaar is voor een prejudiciële beslissing, nu tegen de desbetreffende uitspraak van het Gerechtshof beroep in cassatie is ingesteld;

dat deze twijfel berust op een uitlegging van artikel 177 van het Verdrag als zou zodanig verzoek om een prejudiciële beslissing eerst vatbaar zijn voor beslissing, wanneer het desbetreffende arrest of vonnis in kracht van gewijsde is gegaan;

dat deze uitlegging van artikel 177 geen steun vindt in de tekst van die bepaling; dat zij bovendien voorbijziet, dat het nationale recht van de rechter, die de prejudiciële beslissing verzoekt, en het gemeenschapsrecht twee onderscheiden en uiteenlopende rechtsorden vormen;

dat immers, zo goed als het Verdrag de nationale cassatierechter niet verhindert van het beroep in cassatie kennis te nemen, maar de vraag der ontvankelijkheid van zodanig beroep aan het nationale recht en de beoordeling van de nationale rechter overlaat, het Verdrag evenzeer de bevoegdheid van het Hof van Justitie uitsluitend afhankelijk stelt van het bestaan van een verzoek in de zin van artikel 177,

zonder dat de gemeenschapsrechter heeft na te gaan of de beslissing van de nationale rechter naar diens recht kracht van gewijsde heeft verkregen;

Overwegende, dat de partijen Bosch en van Rijn evenals de Regering van de Franse Republiek vervolgens betogen, dat het onderhavige verzoek van het Gerechtshof te 's-Gravenhage niet vatbaar zou zijn voor een prejudiciële beslissing, omdat dit verzoek zich niet beperkt tot het enkel vragen om een uitlegging in de zin van artikel 177, maar blijkens zijn formulering in werkelijkheid strekt tot het verkrijgen van een beslissing van het Hof van Justitie op een vraag van toepassing van het Verdrag in een concreet geval;

dat het Verdrag echter noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend een bepaalde vorm voorziet, waarin de nationale rechter zijn verzoek om een prejudiciële beslissing heeft te kleden;

dat het, waar de strekking der woorden „de uitlegging van het Verdrag” van artikel 177 op zichzelf een vraag van uitlegging kan vormen, de nationale rechter vrij staat zijn verzoek in een eenvoudige en directe vorm te doen, het aan het Hof van Justitie overlatend om op dat verzoek slechts te beslissen binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, dat wil zeggen voor zover het vragen van uitlegging van het Verdrag bevat;

dat de directe vorm, waarin het onderhavige verzoek is vervat, niet afdoet aan de duidelijkheid waarmede de vraag van uitlegging, welke het impliceert, tot uitdrukking wordt gebracht;

Overwegende, dat de Regering van de Franse Republiek nog heeft gesteld, dat het Hof van Justitie zich, zolang de verordeningen, voorzien in artikel 87 van het Verdrag, niet zijn tot stand gekomen, van een uitspraak omtrent de uitlegging van artikel 85 heeft te onthouden, daar de toepassing van deze bepaling tot op dat tijdstip aan de nationale rechter behoort;

dat deze stelling niet kan worden aanvaard;

dat immers, ook al zou de toepassing van artikel 85 en volgende van het Verdrag in handen van de nationale autoriteiten zijn, desniettemin artikel 177, dat de uitlegging van het Verdrag betreft,

van toepassing blijft, zodat de nationale rechter naar gelang van het geval gerechtigd of verplicht is een prejudiciële beslissing te vragen;

dat deze opvatting steun vindt zowel in de tekst als in de strekking van artikel 177, daar immers deze bepaling enerzijds geen enkele beperking inhoudt ten aanzien van artikel 85 en volgende van het Verdrag, terwijl anderzijds een uniforme uitlegging als met artikel 177 beoogd, met name noodzakelijk is in die gevallen, waarin de toepassing van het Verdrag aan de nationale autoriteiten is overgelaten;

Overwegende, dat op deze gronden het Hof van Justitie bevoegd moet worden geacht over het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing in de zin van artikel 177 van het Verdrag uitspraak te doen;

B) *TEN PRINCIPALE*

Overwegende, dat de beslissing van het Gerechtshof te 's-Gravenhage de vraag opwerpt of artikel 85 toepasselijk is geweest vanaf het ogenblik van de totstandkoming van het Verdrag;

dat deze vraag in beginsel bevestigend moet worden beantwoord;

dat immers de artikelen 88 en 89 van het Verdrag, welke de nationale autoriteiten onderscheidenlijk de Commissie bevoegd verklaren tot toepassing van artikel 85, uitgaan van de veronderstelling, dat deze bepaling geldt vanaf het in werking treden van het Verdrag;

dat echter anderzijds deze artikelen niet een zo volledige toepassing van artikel 85 verzekeren, dat uit hun enkele bestaan tot een volledige toepasselijkheid van dit artikel mag worden geconcludeerd, en met name zou mogen worden aangenomen, dat de nietigheid van rechtswege, voorzien in het tweede lid van dit artikel, zou zijn ingetreden in al die gevallen, die onder de omschrijving van artikel 85, lid 1, vallen en waarin nog geen verklaring overeenkomstig artikel 85, derde lid, is afgegeven;

dat immers artikel 88 slechts een verklaring van de autoriteiten der Lid-Staten omtrent de toelaatbaarheid van mededingingsregelingen voorziet in die gevallen, waar deze hun ter goedkeuring worden voorgelegd op grond van de nationale regels omtrent mededingingsrecht;

dat artikel 89 wel aan de Commissie een algemene toeziende en controlerende bevoegdheid toekent, doch haar slechts in staat stelt om gebeurlijke inbreuken op de artikelen 85 en 86 vast te stellen, zonder daaraan de bevoegdheid te verbinden om verklaringen in de zin van artikel 85, derde lid, af te geven;

dat tenslotte noch de een, noch de ander der genoemde bepalingen een overgangsregeling bevat ten aanzien van de ten tijde van het in werking treden van het Verdrag reeds bestaande overeenkomsten en besluiten;

dat voorts moet worden geconstateerd, dat de auteurs van de eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag (Publikatieblad 204/62) klaarblijkelijk van een gelijk standpunt zijn uitgegaan;

dat immers uit de bepalingen der artikelen 6, tweede lid, en 5, eerste lid, van deze verordening blijkt, dat de Commissie op grond van artikel 85, derde lid, alsnog verklaringen kan afgeven ten aanzien van overeenkomsten en besluiten daterende van voor het in werking treden dezer verordening en dat zij daarbij haar verklaringen kan doen terugwerken zelfs tot voor de dag der kennisgeving van deze regelingen;

dat hieruit blijkt, hoe de opstellers van de verordening evenzeer met de mogelijkheid hebben gerekend, dat er ten tijde van het in werking treden van die verordening overeenkomsten en besluiten bestaan, waarop artikel 85, eerste lid, van toepassing is, maar ten aanzien waarvan nog geen gelegenheid bestond over de toepassing van artikel 85, derde lid, te beslissen, zonder nochtans aan een en ander het gevolg ener nietigheid van rechtswege te verbinden;

dat een andere uitleg tot de onaanvaardbare conclusie zou leiden, dat deze mededingingsregelingen aanvankelijk gedurende enkele jaren van rechtswege nietig zijn geweest — zonder dat zulks door enige autoriteit werd geconstateerd — en dat deze nietigheid achteraf met terugwerkende kracht zou worden opgeheven;

dat het meer in het algemeen zou strijden met het beginsel der rechtszekerheid — een rechtsnorm, welke bij de toepassing van het Verdrag moet worden in acht genomen — om bepaalde overeenkomsten en besluiten met nietigheid van rechtswege te treffen nog voordat de mogelijkheid heeft bestaan om vast te stellen op welke overeenkomsten het geheel der bepalingen van artikel 85 van toepassing is;

dat derhalve in overeenstemming met de tekst van artikel 85, tweede lid, welke, sprekend van overeenkomsten of besluiten „verboden op grond van dit artikel”, het eerste en derde lid van deze bepaling als een onsplitsbaar geheel schijnt te beschouwen, moet worden aangenomen, dat de nietigheid van rechtswege tot op het tijdstip van het in werking treden der eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag slechts is ingetreden ten aanzien van de overeenkomsten en besluiten ten aanzien waarvan de autoriteiten van de Lid-Staten op grond van artikel 88 uitdrukkelijk hebben beslist, dat zij onder artikel 85, eerste lid, vallen, doch niet krachtens artikel 85, derde lid, kunnen worden toegelaten, of ten aanzien waarvan de Commissie is overgegaan tot de vaststelling, bedoeld in artikel 89, tweede lid;

Overwegende, dat, waar het Gerechtshof van 's-Gravenhage in zijn verzoek niet heeft kunnen aangeven naar welk tijdstip de vraag ener eventuele nietigheid van de bewuste overeenkomsten moet worden beoordeeld, het nuttig voorkomt deze vraag tevens te onderzoeken voor wat de periode na het in werking treden van de meer genoemde verordening betreft;

dat ten aanzien van de overeenkomsten en besluiten, bestaande bij het in werking treden van die verordening, de nietigheid van rechtswege niet intreedt op grond van het enkele feit dat zij onder de termen van artikel 85, eerste lid, vallen;

dat deze overeenkomsten en besluiten als geldig moeten worden beschouwd, wanneer zij onder de omschrijving van artikel 5, tweede lid, van genoemde verordening vallen en dat zij als voorlopig geldig zijn te beschouwen, wanneer zij – hoewel niet onder de voornoemde bepaling vallend – tijdig aan de Commissie zijn medegedeeld overeenkomstig het bepaalde in artikel 5, eerste lid, der verordening;

dat deze geldigheid echter niet van definitieve aard is, daar de nietigheid van rechtswege voorzien in artikel 85, tweede lid, intreedt zo vaak de autoriteiten der Lid-Staten in de uitoefening van de hun bij artikel 88 van het Verdrag toegekende en bij artikel 9 van de verordening gelaten bevoegdheid met toepassing van artikel 85, eerste lid, bepaalde overeenkomsten en besluiten verboden verklaren;

dat daarenboven een weigering van de Commissie artikel 85, derde lid, toe te passen ten aanzien van de in dat artikel bedoelde overeenkomsten en besluiten hun nietigheid van rechtswege meebrengt vanaf het tijdstip van het in werking treden van de verordening;

dat intussen het voorschrift van artikel 7 van de verordening de Commissie de mogelijkheid biedt om ook wanneer zij de overeenkomst of het besluit niet vatbaar acht voor een vrijstelling als bedoeld bij artikel 85, derde lid, het rechtsgevolg van het verbod van artikel 85, dat is de nietigheid van rechtswege, te beperken tot een bepaalde periode, wanneer de belanghebbenden bereid zijn deze overeenkomsten en besluiten te beëindigen of te wijzigen;

dat uit deze bepaling van de verordening moet worden begrepen, dat de nietigheid van rechtswege niet intreedt ten aanzien van de aan de Commissie medegedeelde overeenkomsten en besluiten vóórdat de Commissie zich heeft uitgesproken, dan wel de autoriteiten der Lid-Staten artikel 85 van toepassing hebben verklaard;

Overwegende, dat het verzoek van het Gerechtshof te 's-Gravenhage voorts inhoudt de vraag, of het verbod tot exporteren door Robert Bosch G.m.b.H., gevestigd te Stuttgart, aan zijn afnemers

opgelegd en door dezen geaccepteerd, valt onder de bepalingen van artikel 85, eerste lid, van het Verdrag;

dat deze vraag niet als een zuivere vraag van uitlegging van het Verdrag kan worden beschouwd, omdat de context waarin dit summier omschreven verbod voorkomt, niet in het verzoek om een prejudiciële beslissing is weergegeven, zodat een beantwoording dier vraag een voorafgaand onderzoek van feitelijke aard door het Hof van Justitie nodig zou maken, hoedanig onderzoek niet staat ter competentie van het Hof, optredend op grond van artikel 177 van het Verdrag;

dat onder deze omstandigheden het Hof zich moet beperken tot de vaststelling, dat het niet is uitgesloten, dat verboden tot exporteren als door het Gerechtshof bedoeld onder de omschrijving van artikel 85, eerste lid, vallen en met name worden getroffen door de woorden „overeenkomsten . . . welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden”;

dat het Hof hieraan toevoegt, dat, wanneer deze verboden onder artikel 85, eerste lid, vallen, niet zonder meer kan worden aangenomen, dat daarop artikel 4, tweede lid, der verordening van toepassing zou zijn in dier voege, dat deze verboden op grond van artikel 5, tweede lid, der zelfde verordening van aanmelding zouden zijn vrijgesteld en derhalve als geldig zouden moeten worden beschouwd;

dat immers artikel 4, tweede lid, sub 1) de overeenkomsten, die betrekking hebben op de invoer of de uitvoer tussen Lid-Staten, niet vrijstelt van de mededelingsplicht, terwijl een verbod tot uitvoer andere gevolgen heeft dan die, bedoeld sub 2) van artikel 4, tweede lid, en een ander onderwerp betreffen dan die bedoeld sub 3) van dezelfde bepaling;

C) TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN

Overwegende, dat de kosten, gemaakt door de Commissie der E.E.G. en de Regeringen der Lid-Staten welke ter zake hun op-

merkingen aan het Hof hebben doen toekomen, niet voor vergoeding in aanmerking komen;

dat de onderhavige procedure ten aanzien van de betrokken partijen het karakter draagt van een incident in het tussen hen aanhangige geding voor het Gerechtshof te 's-Gravenhage, zodat de beslissing over de gemaakte kosten bij dat Gerechtshof moet verblijven;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord de mondelinge toelichting van de Commissie van de E.E.G. en van de betrokken partijen;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 85, 87, 88, 89 en 177 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de E.E.G.;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

beslist

HET HOF VAN JUSTITIE

uitspraak doende op het verzoek om een prejudiciële beslissing in de zin van artikel 177 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, gedaan door het Gerechtshof te 's-Gravenhage bij kennisgeving van 10 juli 1961,

1) tot op het tijdstip van het in werking treden der verordening, voorzien bij artikel 87 juncto artikel 85, derde lid, van het Verdrag treedt het rechtsgevolg, voorzien in artikel 85, tweede lid, van het Verdrag, slechts in ten aanzien van de overeenkomsten en besluiten ten aanzien waarvan de autoriteiten der Lid-Statens op grond van artikel 88 van het Verdrag hebben bepaald, dat deze onder de bepalingen van het eerste lid van artikel 85 van het Verdrag vallen

en voor een ontheffing als bedoeld in het derde lid dier bepaling niet in aanmerking komen, of ten aanzien waarvan de Commissie bij beschikking krachtens artikel 89, tweede lid, de strijd met artikel 85 heeft vastgesteld;

2) de overeenkomsten en besluiten, welke vallen onder het verbod van artikel 85, eerste lid, en bestaan op het tijdstip van het in werking treden der eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag, zijn — mits tijdig aangemeld overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 dier verordening — slechts als van rechtswege nietig te beschouwen, wanneer en voorzover de Commissie besluit, dat zij niet voor een beschikking als bedoeld in artikel 85, derde lid, en evenmin voor toepassing van artikel 7, eerste lid, van de verordening in aanmerking komen, of wanneer de autoriteiten der Lid-Staten tot uitoefening der hun bij artikel 88 van het Verdrag juncto artikel 9 der verordening toegekende bevoegdheden besluiten;

3) overeenkomsten en besluiten, welke onder het verbod van artikel 85, eerste lid, vallen en welke — bestaande bij het in werking treden van de eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het Verdrag — zonder in de termen van artikel 5, tweede lid, dier verordening te vallen, niet tijdig zijn aangemeld overeenkomstig het eerste lid van voornoemd artikel 5, zijn van rechtswege nietig vanaf het in werking treden van de verordening;

4) het verzoek is voor het overige niet vatbaar voor een prejudiciële beslissing;

5) de uitspraak ten aanzien van de kosten blijft aan het Gerechtshof te 's-Gravenhage voorbehouden.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op zes april negentienhonderdtweënzestig.

DONNER

DELVAUX

RIESE

HAMMES

RUEFF

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op zes april negentienhonderdtweeënzestig.

De Griffier,
A. VAN HOUTTE

De President,
A. M. DONNER